

Odbor starostlivosti o životné prostredie OU Medzilaborce

Od: eia@samospravydomov.org
Odoslané: 9. januára 2023 6:12
Komu: Odbor starostlivosti o životné prostredie OU Medzilaborce
Predmet: RE: OU-ML-OSZP-2023/000025-017

Upozornenie: Odosielateľ tejto e-mailovej správy nie je z rezortu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Ak nepoznáte odosielateľa a neviete, či je obsah bezpečný, neklikajte na odkazy ani neotvárajte prílohy.

Vyjadrenie k doplňujúcej informácii

Z doplňujúcich informácií je zjavné, že mesto Medzilaborce a jeho primátor si za projektom stojí, čo dedukujeme najmä z toho, že doplňujúcu informáciu doručili na hlavičkovom papieri mesta a podpísané priamo primátorom; nepochybujeme však pri tom o tom, že doplňujúcu informáciu po obsahovej stránke pripravil spracovateľ zámeru. Svedčí to o poctivosti mesta a jeho primátora. Svedčí to o tom, že projekt vnímajú ako zásadnú pre ďalší rozvoj mesta ale aj to, že postupujú precízne. Vzhľadom na polohu mimo hlavné rozvojové osi Slovenska je prirodzene prispôsobené možnostiam mesta, o to viac to však oceňujeme, že mesto neskĺzlo k lajdáctvu, ku ktorému to môže zvädzať.

K doplňujúcej informácii uvádzame nasledovné:

1. Doplňujúca informácia mala reagovať aj na vyjadrenia ostatných dotknutých inštitúcií, ktoré sa vyjadrovali z hľadiska verejných záujmov chránených osobitnými zákonmi.
2. Požiadavka ohľadne participácie nesmeruje na okresný úrad ale na navrhovateľa, v tomto prípade o to viac, že sa jedná o mesto, teda územnú samosprávu, ktorá je typická tým, že je združením svojich obyvateľov a reprezentuje relevantný názor obyvateľov mesta. Akým spôsobom budú títo participovať na projekte? Očakáva sa proaktívnosť orgánov mestskej samosprávy, aby aktívne občanov zapájala. Z uvedeného je vidno, že navrhovateľ nepochopil o čom je aktívna účasť verejnosti v procesoch EIA.
3. Nespochybnujeme potrebu revitalizácie a ďalšieho využitia predmetného územia. Otázka je ako sa má ďalej rozvíjať a revitalizovať. A tu sa dostávame k jadrú problému, čo sa týka nielen variantnosti ale aj správneho zaradenia zámeru.

Ďalší rozvoj tohto územia je v princípe dvoj etapový: príprava územia (v zmysle stavebného zákona hrubé terénne úpravy) a následne výstavba dvoch až troch priemyselných objektov menších hál (z hľadiska stavebného zákona priemyselné stavby). HTÚ sú predmetom územného rozhodnutia a samotné budovy ako územného tak aj stavebného rozhodnutia.

Čo sa týka HTÚ – tu je v princípe možná viacvariantnosť a to ako v zámere spomínanom ukladané inertného odpadu (podklozie bude de facto skládka inertného odpadu) alebo iný štandardný spôsob HTÚ napr. navážkou zeminy a ornice.

Aj čo sa týka realizácie následných stavieb, aj tu prichádza k dispozícii viacero možností a to najmä v energetike (tepelné čerpadlá, fotovoltika verzus tradičné energetické médiá).

Predmetom posudzovania podľa §29a je posúdiť projekt z hľadiska jeho kumulatívnych a synergických vplyvov a to porovnávaním aspoň dvoch realizačných variantov oproti nulovému.

Problém predloženého zámeru je, že z celkového kontextu a projektu revitalizácie tohto územia účelovo „vytrhol“ len časť hrubých terénnych úprav a ani tie neriešil viacvariantne.

Dochádza tak k porušeniu účelu a cieľa zákona EIA a to dosahovať kvalitné životné prostredie pomocou procesu EIA, ktoré sa realizuje aj na základe pripomienok verejnosti; súčasne však bolo porušené právo

verejnosti na úplné a presné informácie o životnom prostredí, lebo sa neposkytujú v celom rozsahu zamýšľanej revitalizácie ale len čiastočne z hľadiska z kontextu vytrhnutej územnej prípravy.

4. Navrhovateľ správne informuje, že vychádza z už existujúceho procesu EIA, kde bola posúdená celá lokalita (o tom sme pri podávaní pôvodného stanoviska nemali vedomosť). Vzhľadom na veľký časový odstup je však potrebné tento „starý“ zámer aktualizovať; mesto medzitým v zmysle zákona malo mať vypracované minimálne 3 nové PHSR mesta. Súhlasíme s tým, že kontextualizácia môže byť urobená tak, že sa predmetný zámer spracuje ako čiastková činnosť vychádzajúca z pôvodne posúdeného zámeru rozvoja priemyselnej zóny tak, že sa uvedie kontext.

V tomto smere by však potom bolo vhodnejšie subsumovať zámer pod zmenu navrhovanej a už posúdenej činnosti a nie ako nový zámer. Aj toto prispelo k tomu, že sme v tomto ohľade podľahli omylu. Zmena by spočívala práve v tej aktualizácii a spodrobnení pôvodného zámeru a uvedenia nových a aktuálnych terénnych úprav ako prípravy územia ako čiastkovej činnosti vedúcej k revitalizácii tejto časti priemyselnej zóny.

V zmysle tohto vysvetlenia však akceptujeme a už chápeme „o čo ide“ a nemáme voči zámeru principiálne výhrady.

Na tomto však vidno, že proces EIA a jeho správne uchopenie nie je len formalizmus; ak sa chápe len formalisticky, tak generuje len problémy a námietky. Ak sa však uchopí ako environmentálna funkčná analýza a tejto optike sa prispôsobí proces EIA a jeho riadenie – z procesu EIA sa stáva užitočný nástroj plánovania ďalšieho rozvoja mesta. V prípade environmentálneho menežmentu a ako jeho súčasť aj environmentálne posudzovanie - ide o proces podobný avšak nie identický územnému plánovaniu (ide o iný uhol pohľadu). Najprv si environmentálne zanalyzujem celé mesto (SEA na územný plán a PHSR mesta), potom posudzujem jednotlivé územné jednotku (celkový zámer). Ak je projekt komplexnejší a rozsiahlejší, tak urobím celkové hodnotenie a to postupne v priebehu času aktualizujem a spodrobňujem zmenovými konaniami.

To sa týka aj environmentálneho posudzovania budúcich investícií – tu by malo ísť o aktualizáciu a spodrobnenie pôvodne naplánovaného projektu priemyselného parku. Ak by to mesto chápalo ako súčasť prípravy investícií – išlo by o predžutie pre budúceho investora. Z hľadiska mesta by malo vlastný rozvoj viac pod kontrolou; z hľadiska verejnosti by tá malo väčší priestor pre ovplyvnenie projektu a mala by všetky potrebné informácie a z hľadiska budúceho investora by išlo o uľahčenie investičnej prípravy, kedy by už nemusel robiť všetko sám.

5. Priemyselná zóna síce nezasahuje do chránených území ani do chránených vtáčích území, ale tieto sú v bezprostrednej blízkosti a vzájomne sa ovplyvňujú. Toto vzájomné ovplyvňovanie je potrebné vyhodnotiť a možno tie vtáčie búdky budú aj vhodným opatrením. Keď sa vtáky uhnedia na budov, bude už neskoro – vtedy budete žiadať o výnimku podľa zákona o ochrane prírody a krajiny na ničenie vtáčích hniezd na budove alebo sa ťažko prispôbovať novej realite.
6. Nesúhlasíme, že daný zámer nekorešponduje s možnými klimatickými opatreniami. Vo svojej podstate ide o hrubé terénne úpravy prostredníctvom inertného odpadu (z pohľadu stavebného zákona). V zmysle zákona o odpadoch je to kategorizované inak – ale ide o to isté. Zase len dva rôzne pohľady na danú vec. Keďže ide o inertné odpady, je možné do budúcnosti uvažovať s navážkou ornice na najvrchnejšiu časť a výsej lúčneho porastu či realizovať HTÚ tak, že budú vytvorené terénne depresie, ktoré v budúcnosti umožnia realizovať dažďové záhrady. Okrem lepšieho nakladania s vodami dosiahneme aj mitigačné opatrenia na zmiernenie klimatickej krízy. Súčasne sme takto zadefinovali nový realizačný variant, ktorý aj žiadame zafixovať v rozhodnutí.

Ostatné informácie berieme na vedomie. Konštatujeme, že doplňujúcou informáciou sa podarilo vysvetliť počiatočné názorové rozdiely a že vzájomné vysvetľovanie je v tomto smere prínosné pre obe strany. Mesto aj ZDS sa na ten istý projekt pozerajú z rôznych uhlov, čo môže pri otvorenosti mysle projektu len prospieť a obohatiť ho. Vo výsledku to znamená, že z environmentálneho hľadiska je potrebné prehodnotiť projekt len z hľadiska jeho

budúcej povrchovej úpravy (rovina verzus terénne depresie a pevná plocha verzus lúčny porast s dažďovými záhradami).

Ku kritériám, ktoré aplikuje okresný úrad nemáme pripomienky a súhlasíme s takýmto ich vymedzením.

Navrhujeme teda, aby rozhodnutie zo zisťovacieho konania ďalej nepožadovalo hodnotenie vplyvov na životné prostredie a boli prijaté nasledovné podmienky:

1. Inertný odpad umiestniť tak, aby umožňoval priame vsakovanie vôd z povrchového odtoku.
2. Inertný odpad umiestniť tak, že budú vytvorené terénne depresie v miestach budúcich nezastavaných plôch s tým, že tu sa zrealizuje aj navážka ornice a výsev lúčneho porastu; terénne depresie budú pripravené ako dažďové záhrady.
3. Po posúdení vzájomného ovplyvňovania s blízkymi chránenými územiami zrealizovať napr. vtáčie búbky.

Ďakujem za veľmi korektnú a podnetnú spoluprácu a prajem pekný deň. :)

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.climaterealityproject.com